

Capitans intrèpids

Francesc M. Rotger

Són dos dels actors més coneguts i reconeguts del moment. Es diuen Russell Crowe i Tom Cruise. La casualitat (existeix, la casualitat?) ha volgut que siguin els protagonistes respectius de sengles pel·lícules d'ambientació històrica, que es troben entre les darreres grans estrenes comercials que ens han arribat (a part de les seves eventuais virtuts artístiques): *Master and Commander*, de Peter Weir (*El año que vivimos peligrosamente*) i *El último samurai*, d'Edward Zwick (*Tiempos de gloria*). A més de la seva inclusió dins el gènere històric (que no és nou per als seus realitzadors), hi ha d'altres punts en comú entre tots dos llargmetratges i entre els seus personatges principals. Així, totes dues aventures s'ambienten al segle XIX; totes dues ens presenten homes de l'anomenat Occident (uns britànics, un nord-americà) traslladats a escenaris molts llunyans dels seus llocs de naixement (les Illes Galàpagos, el Japó); i, cosa curiosa, tot dos herois centrals os-

tenten exactament el mateix grau militar, de capità (de l'armada de Sa Graciosa Majestat el Jack *Lucky* Aubrey de Russell Crowe, de l'exèrcit de la Unió el Nathan Algren de Tom Cruise).

La persecució del vaixell francès *Acheron* per part del *Surprise* que comanda Jack Aubrey transcorre l'any 1805, en plena guerra entre la màxima potència marítima del moment (Gran Bretanya) i la màxima potència terrestre (l'Imperi napoleònic). Llavors feia tres anys que, pel tractat d'Amiens, els britànics havien tornat Menorca a Espanya, aleshores aliada de França. Allà a on, es diu, l'almirall Nelson (a qui se cita reiteradament, en termes elogiosos, a *Master and Commander*; Aubrey ha estat oficial a les seves ordres, abans d'agafar el comandament del seu propi vaixell) havia viscut uns dies d'apassionat idil·li amb la seva amant, Lady Hamilton, a la Golden Farm del port de Maó (a Anglaterra, encara avui, li diuen Port Mahon). Aquell mateix any 1805 mor Nelson, a la batalla de Trafalgar. Tot i que ell és el

guanyador d'aquest enfrontament contra la flota conjunta hispano-francesa. L'any següent, el 1806, Napoleó, amo d'Europa, estableix el bloqueig econòmic contra Gran Bretanya com a fórmula per a derrotar-la (com és sabut, no ho aconsegueix; de fet, des de 1808 els aliats espanyols es converteixen en enemics dels francesos i disposaran de la col·laboració britànica).

Nathan Algren ha participat a la Guerra de Secessió dels Estats Units entre els estats del Nord, industrials i antiesclavistes, i els estats del Sud, agrícoles i esclavistes (la mateixa que immortalitzà *Allò que el vent s'endugué*; o el mateix Edward Zwick, a *Tiempos de gloria*). L'emperador japonès que vol modernitzar el seu país i el seu exèrcit, Mutsu Hito, fou, efectivament, el sobirà nipó que va acabar amb la llarguíssima etapa del *shogunat*, o govern d'una mena de majordoms de palau hereditaris, i amb el feudalisme al seu país, posant les bases de la seva actual importància política i econòmica. ■